

10. Verantwoording over uitvoering moties ALV 13 januari 2022 en eerdere ledenvergaderingen

Bijlage bij ledenbrief 1 juni 2022: “Uitnodiging ALV 29 juni 2022”

Samenvatting

Hierbij legt het VNG bestuur verantwoording af aan de leden over de uitvoering van moties die zijn aangenomen in de ALV van 13 januari 2022 en aangehouden moties uit eerdere ledenvergaderingen. Gelet op de samenhang en overlapping van moties zijn bij deze verantwoording de moties in een aantal gevallen geclusterd. Op voorhand staat de ALV van 29 juni a.s. in het teken van de mogelijke (deel)akkoorden die de VNG met het kabinet zou kunnen sluiten. De gesprekken en ideeënvorming hierover zijn nog volop bezig. Het bouwwerk aan nieuwe en aangehouden moties is in de afgelopen jaren zeer complex geworden en veel moties zijn al langere tijd niet geheel actueel qua dictum en onderbouwing. Door het coalitieakkoord en de mogelijke (deel)akkoorden tussen VNG en het kabinet zullen dictum en onderbouwing van veel aangehouden moties straks nog verder aan actualiteit en onderbouwing hebben ingeboet.

Het bestuur stelt de leden daarom voor om, gelet op de nieuwe werkelijkheid die ontstaat met het coalitieakkoord en de (deel)akkoorden tussen VNG en kabinet:

- In te stemmen met de verantwoording door het bestuur over de uitvoering van alle op 13 januari jl. ingediende en aangehouden moties
- In te stemmen met het afdoen van al deze moties, waarbij alle nog actuele onderdelen van moties onderdeel gaan uitmaken van de reguliere VNG-inzet op de betreffende dossiers.

Hierna volgen:

- De inhoudsopgave
- Geclusterd of per individuele motie een verantwoording door het bestuur over de uitvoering.

Inhoudsopgave

- Moties inzake gemeentefinanciën, inclusief jeugd/abonnementstarief en gemeentefonds (p. 3)
- Motie Boxmeer: “Bezwaarschriften WOZ via no-cure-no-pay kosten tijd en geld” (p. 10)
- Motie Hengelo: ““Doorbraak forceren voor het bevorderen van kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid in onze gemeenten” (p. 12)
- Motie Kerkrade “Onderwijshuisvesting/ventilatie schoolgebouwen” van Kerkrade (p. 14)
- Motie Noordoostpolder “Bekostiging onderwijshuisvesting” (p. 15)
- Motie Almere “Nieuwe inburgeringstelsel” (p. 15)
- Motie Soest “Financiering Energietransitie in gemeenten” (p. 16)
- Motie Amersfoort “Met prioriteit het elektriciteitsnetwerk geschikt maken voor de energietransitie” (p. 16)
- Motie Ooststellingwerf e.a. “Compenseren netwerkproblematiek energietransitie” (p. 17)
- Motie Eindhoven en Groningen “Uitvoeringskosten gemeenten Klimaatakkoord” (p. 17)
- Motie Amersfoort “RES-en: Wind in de zeilen en schouder aan schouder” (p. 18)
- Motie Buren “Uitbreiding RES energieopwekkings-soorten” (p. 18)
- Motie Assen “Financiële randvoorwaarden Klimaatakkoord II” (p. 19)
- Motie Zaanstad “Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten” (p. 19)
- Motie Deventer “Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie” (p. 20)
- Motie Moerdijk “Bijdrage beheerskosten DSO-LV – uitstel Omgevingswet” (p. 21)
- Motie Moerdijk “Randvoorwaarden/inwerkingtreding Omgevingswet (p. 22)
- Motie Noordoostpolder “Budgetneutrale overgang Omgevingswet” (p. 22)
- Motie De Bilt en Zeist namens M50 “Eerlijk speelveld woningbouwfonds” (p. 25)
- Motie Eindhoven “Vergroening woningbouwopgave” (p. 25)
- Motie Hilversum: “Stop met sturen aan de achterkant” (p. 27)
- Motie Wierden en Losser “Voorkomen massale afkeur van verpakkingsmateriaal” (p. 27)
- Motie Utrechtse Heuvelrug “Structurele afspraken Nationale Parken” (p. 28)

Gemeentefinanciën (inclusief jeugd, abonnementstarief en herverdeling)

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
Moties, indieners en inhoud oproep: (samengevat)	<p><u>1. Motie “Proces in vervolg op resolutie herverdeling gemeentefonds” van Baarn (ALV 13 januari 2022)</u></p> <p>Oproep aan bestuur om met fondsbeheerder zorg te dragen voor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stevige, meer prominente borging positie ROB in nadere analyse herijking• Intensieve consultatie van gemeenten tijdens vervolgproces, door gemeenten steviger rol te geven bij beoordeling (tussentijdse) resultaten.• Heldere communicatie over tijdspad van dit proces in 2022, waardoor gemeenten uitkomsten van effecten tijdig meerjarig beleid kunnen opnemen. <p><u>2. Motie “Accres aanvullend maatregelenpakket € 2 miljard” van 's Hertogenbosch (ALV 13 januari 2022)</u></p> <p>Roept het bestuur op om, indien kabinet op moment ALV geen gehoor heeft gegeven aan verzoek VNG tot alsnog toepassen van de normeringsafspraken, een strategie uit te werken waar het instrument arbitrage onderdeel van kan uitmaken.</p> <p><u>3. Motie “Zonder geld geen gemeenten” van Zoetermeer c.s. (ALV juni 2021)</u></p> <p>Draagt het bestuur op om indien:</p> <p>a) Voor de jaren 2021 en 2022 er geen extra middelen van het Rijk komen om de tekorten - van de jeugdzorg (1,7 miljard per jaar) plus de andere tekorten die de VNG inmiddels heeft onderkend zoals o.a. veroorzaakt door de aanzuigende werking van de Wmo – terug te dringen, en</p> <p>b) Bij de kabinetsformatie niet daadwerkelijk wordt geregeld</p> <ul style="list-style-type: none">• dat de gemeenten structureel over voldoende middelen kunnen beschikken via het gemeentefonds, en dat de gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen,• dat wordt geregeld dat gemeenten nooit meer in een situatie terecht kunnen komen waarbij wel de taken, maar niet de middelen bij de gemeenten terecht komen.

Moties, indieners en inhoud oproep: (samengevat)

Over te gaan tot de volgende maatregelen, waarbij het bestuur de ruimte krijgt om op basis van de actualiteit naar bevind van zaken te handelen:

1. Indien het gestelde onder a) in het najaar van 2021 niet is geregeld niet meer met het kabinet te overleggen over nieuw beleid (en voor de ALV in het najaar met een nader voorstel te komen),
2. Indien het gestelde onder a) en b) niet is geregeld voor het einde van het jaar, alle overleggen tussen VNG en Rijk op te schorten, dus ook al het reguliere overleg over al lopende zaken,
3. Indien het gestelde onder a) en b) in het voorjaar van 2022 niet heeft geresulteerd in én voldoende geld én aandacht van de regering en de Tweede Kamer, dan over te gaan op het 'teruggeven', niet uitvoeren en niet meer aanpakken van nieuwe taken

4. Motie "Vergroting gemeentefonds" van de gemeente Krimpenerwaard c.s. (ALV 12 februari 2021)

Oproep aan VNG bestuur om de positie in te nemen dat in ieder geval:

1. De opschalingskorting moet worden afgeschaft
2. Het abonnementstarief moet worden beëindigd of het nadeel gecompenseerd en
3. De gemeenten worden gecompenseerd voor de tekorten in de jeugdzorg zoals is aangetoond in het AEF-onderzoek.

5. Motie Breda, Zeist, Opsterland e.a. "Resolutie eerlijke financiële verhoudingen!" (ALV 2020)

Oproep aan ALV om resolutie met eisen aan het huidige kabinet en verwachtingen van het nieuwe kabinet te onderschrijven. Verzoek aan VNG bestuur om inhoud resolutie over te brengen aan fondsbeheerders en te betrekken bij voorbereiding op kabinetsformatie.

6. Motie Schagen e.a. "Resolutie: Los financiële problemen Jeugd en WMO op in alle gemeenten" (ALV 2020)

Uitspraak tegen voorgestelde herverdeling van het gemeentefonds voor het sociaal domein en verzoek aan bestuur om te pleiten voor structureel meer middelen in sociaal domein voor alle gemeenten.

7. Motie Zoetermeer e.a. 'Gemeenten hebben acuut meer structureel geld nodig' (ALV 2020)

Initiatief van actiecomité 'Raden in Verzet'. De inzet is om snel structurele financiële oplossingen te bewerkstelligen voor gemeenten.

8. Motie Enschede "Herstel de structurele weeffout in de financiering van het Rijk naar gemeenten" (ALV 2020)

Oproep aan kabinet en Tweede Kamer om: weeffouten te herstellen en te borgen dat er structureel voldoende middelen zijn, onmiddellijk afschaffen opschalingskorting en terugtrekkende rol van Rijksoverheid in sociaal domein

Onderwerp: Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abbonementstarief en herverdeling gemeentefonds

9. Motie Krimpenerwaard e.a. “Tijdelijke financiële ruimte gemeenten” (ALV 2020)

In afwachting van structurele maatregelen te overleggen met het kabinet om te zorgen dat gemeenten in de resterende kabinetsperiode financiële ruimte krijgen en dat gemeenten vanaf 2021 worden gecompenseerd voor de werkelijke kosten jeugdzorg en extra kosten door invoering abonnementstarief.

10. Motie Beesel e.a. “Voorstel herijking gemeentefonds onverantwoord, bijsturen is noodzaak” (ALV 2020)

In het kader van herverdeling gemeentefonds met de minister in gesprek te gaan over de financiële impact van de herverdeling in relatie tot alle opgaven die er liggen voor gemeenten.

11. Motie Sluis e.a. “Voldoende middelen voor de regio” (ALV 2020)

Oproep dat het bestuur zich hard blijft maken voor het terugdraaien van de opschalingskorting en het substantieel vergroten van de structurele middelen voor het gemeentefonds.

12. Moties De Fryske Marren, Terschelling (ALV 2019) “Compensatie extra kosten invoering abonnementstarief WMO-voorzieningen”

Oproep aan bestuur om bij kabinet aan te dringen op een volledige compensatie van de extra kosten, die een gevolg zijn van de gewijzigde wetgeving op het terrein van WMO-voorzieningen.

13. Motie Groningen “Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP” (ALV 2019)

Oproep aan bestuur om met kabinet alleen afspraken te maken over nieuwe taken of verzwaaring van taken, indien randvoorwaarden zijn vastgesteld en door het Rijk worden geborgd. Dit door bij herziening Code IBV met kabinet afspraken te maken over toepassing artikel 2 FVw. Daarnaast de opschalingskorting ter discussie blijven stellen en de groei gemeentefonds te laten meebewegen met de groei van de gemeentelijke kosten.

14. Motie “Naar een structureel financieel totaal kader GGZ op basis van feiten” (Breda, ALV 2019)

Oproep aan bestuur om bij ondertekening Hoofdlijnenakkoord GGZ als voorwaarde te stellen om samen met het Rijk twee onderzoeken te doen die moeten leiden naar voldoende macrobudget voor herverdeling en doordecentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Gezamenlijk met Rijk en zorgverzekeraars de noodzakelijke opbouw van ambulante infrastructuur te monitoren en de uitkomsten in periodiek bestuurlijk overleg te bespreken.

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
	<p><u>15. Motie “Naar een passend financieel en sturingskader jeugd op basis van feiten” (Assen, Leiden, ALV 2019)</u></p> <p>Oproep aan bestuur in te zetten op structurele compensatie, ook de structurele doorwerking van de volumegroei 2015 – 2017 mee te wegen, om aandacht te vragen voor de situatie in 2022 en het gesprek te voeren met het kabinet om de sturingsmogelijkheden te vergroten.</p>
Verantwoording	<p><u>Herijking gemeentefonds</u></p> <p>In de maartcirculaire zijn gemeenten geïnformeerd over de invoering van het verdeelmodel per 2023. Het model dat nu door de fondsbeheerders wordt ingevoerd is nog niet in lijn gebracht met enkele van de niet-vrijblijvende randvoorwaarden die de ROB had gekoppeld aan de invoering. Ook aan een andere belangrijke randvoorwaarde uit de VNG resolutie is in de ogen van de VNG nog altijd niet voldaan, namelijk dat de herijking alleen kan doorgaan mits de ‘koek’ voldoende is vergroot. Voor de komende jaren lijkt weliswaar sprake van een hoger accres op basis van de startnota, maar vooral over de financiële ruimte na 2026 bestaat nog veel onzekerheid. Het feit dat niet is voldaan aan deze voorwaarden die door de VNG en de ROB waren gesteld aan invoering van de nieuwe verdeling, maakt dat de VNG zich niet kan vinden in de keuze die de fondsbeheerders nu maken.</p> <p>Toch wil de VNG wel in de geest van de resolutie met de fondsbeheerders aan tafel blijven om ervoor te zorgen dat de uitgangspunten van de resolutie alsnog worden gerealiseerd. Dat gesprek is de enige manier om ervoor te zorgen dat beide uitgangspunten uit de resolutie alsnog zo goed mogelijk en zo snel mogelijk worden ingevuld: er moet zo snel mogelijk recht worden gedaan aan het ROB advies en ook na 2025 moeten gemeenten voldoende financiële middelen hebben om hun taken uit te kunnen voeren. Over de volgorde der dingen hebben we als VNG een andere zienswijze dan de fondsbeheerders. De fondsbeheerders hebben ervoor gekozen om het model nu in te voeren en ondertussen verder te werken aan verbeteringen. Het blijft voor de VNG van groot belang dat alsnog recht wordt gedaan aan de aanbevelingen uit het ROB-advies en dat de voorgestelde onderzoeken naar verbeteringen nu voortvarend worden opgestart en uitgevoerd. De minister van BZK heeft aangegeven dat ze de ROB-aanbevelingen overneemt en wil uitvoeren. BZK werkt op dit moment aan het opstellen van de onderzoeksagenda. De VNG zal erop zal inzetten dat deze voortvarend wordt opgepakt en vóór 2024 worden afgerond zodat dit zo snel mogelijk kan leiden tot verbetering van het model.</p>

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
Verantwoording	<p>Gemeenten en de ROB zullen bij de onderzoeksagenda worden betrokken door de fondsbeheerders, zowel in begeleidingscommissies van de verschillende onderzoeken, als bij de afwegingen wat er met de uitkomsten daarvan moet gebeuren. De exacte invulling daarvan is nog niet uitgewerkt. Vanuit de VNG zullen we gedurende het uitvoeren van de onderzoekagenda op gezette tijden ambtelijke en bestuurlijke sessies organiseren om de ontwikkelingen te bespreken. Het moment van deze bijeenkomsten stemmen we af op de planning van de uitvoering van de onderzoeksagenda door de fondsbeheerders. De verwachting is dat hierover begin juli meer duidelijkheid komt.</p> <p><u>Financiën op orde</u></p> <p>Meerdere moties roepen op tot het verbeteren van de structurele financiële positie van gemeenten. Het regeerakkoord biedt deze structurele zekerheid echter niet. Sterker nog: vanaf 2026 zien we een financieel ravijn voor gemeenten. Tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 23 maart 2022 heeft onze voorzitter er voor gepleit om gemeenten meerjarige zekerheid te bieden. Het kan volgens ons niet de bedoeling zijn dat het Rijk gemeenten in een financieel ‘ravijn’ stort. De gevolgen voor inwoners zouden omvangrijk zijn en ook kunnen gemeenten niet bijdragen aan de grote maatschappelijke opgaven uit het coalitieakkoord. De nieuwe colleges en gemeenteraden zijn immers wettelijk verplicht een begroting op te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Dat begint al direct in de nieuwe bestuursperiode met de begroting 2023 waarin de meerjarenraming t/m 2026 moet worden opgenomen. Doordat het kabinet de normeringssystematiek per 2026 loslaat is er onzekerheid over de structurele inkomsten vanaf dat jaar.</p> <p>De fondsbeheerders begrijpen deze onzekerheid en zijn een traject gestart om (meer) duidelijkheid te geven over de hoofdrichting van de nieuwe financieringsystematiek. Deze duidelijkheid zit voor de VNG op de vormgeving van de nieuwe systematiek zelf, maar gaat ook over de financiële ruimte die ermee gepaard gaat en wat dit betekent voor de financiële positie van gemeenten in 2026 en verder. Op 2 mei jl. is Jose Lazeroms gestart als onafhankelijke procesbegeleider. Begin juni zullen we op basis van onze eigen beelden en de uitkomsten van de onafhankelijke (proces)begeleider een nieuwe ronde van gesprekken ingaan met het kabinet, met als hoofddoel dat het kabinet gemeenten op zo kort mogelijke termijn structurele financiële duidelijkheid biedt.</p>

De Voorjaarsnota van het kabinet leverde een gemengd beeld op. Voor de komende jaren zullen er door hogere accessen meer inkomsten zijn te verwachten, maar het 'ravijn' in 2026 wordt daarmee ook groter. De normeringssystematiek komt niet terug in 2026, maar de opschalingskorting wel. Vanaf 2026 zal loon- en prijsopslag over het gemeentefonds worden uitgekeerd, maar voor volumegroei wordt vooralsnog geen geld gereserveerd. Dit vraagstuk wordt betrokken in het gesprek o.l.v. José Lazeroms. Vanuit de VNG is alles er op gericht dat gemeenten vóór de ALV duidelijkheid wordt verschaft over hun financiële situatie na 2025. Dit zal de inzet zijn in bestuurlijke overleggen tot die tijd. Of dit wordt gerealiseerd hangt af van het kabinet.

Middelen jeugdhulp

Het coalitieakkoord bevat een extra structurele bezuiniging van € 500 miljoen vanaf 2025. De besparingen uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen liepen reeds op tot € 1 miljard. Dit betekende per saldo een totale bezuiniging van ca. 30% op het totale jeugdzorgbudget van ca. € 5,5 miljard. Dit gebeurde zonder (financiële) onderbouwing van het effect van de extra bezuiniging op de hulp aan kinderen en de positie van gemeenten. De coalitie respecteerde hiermee de arbitrage-uitspraak niet.

De ALV heeft op 13 januari een resolutie aangenomen waarin staat dat het kabinet zelfs de verantwoordelijkheid dient te nemen voor een extra taakstelling van € 511 miljoen op het jeugdhulpbudget. Inmiddels heeft het kabinet besloten om inderdaad zelf de verantwoordelijkheid te dragen voor de extra bezuinigingen op de jeugdzorg uit het coalitieakkoord. Het risico voor deze extra bezuiniging ligt daarmee niet meer bij gemeenten. Dit biedt de mogelijkheid om weer het gesprek te starten over de Hervormingsagenda Jeugd. De gezamenlijke inzet van de VNG, gemeenten en netwerken heeft tot deze toezegging van het rijk geleid.

Zie ook de ledenbrief van 30 mei 2022: <https://vng.nl/brieven/doorstart-hervormingsagenda-jeugd>

Financieel kader GGZ

De motie vraagt om:

- onderzoek naar de financiële consequenties van de wachtlijstenproblematiek Beschermd Wonen en vertaling daarvan naar het macrobudget
- monitoring van de opbouw van de infrastructuur en analyse van de effecten van het HLA en de ambulantisering.

Deze twee punten zijn met elkaar verbonden. In 2020 heeft KPMG in opdracht van VWS en VNG onderzoek gedaan naar de indicatoren om opbouw van de infrastructuur en aanpak rondom psychische problematiek te kunnen meten en volgen. Op basis van dit onderzoek wordt een monitor ontwikkeld. De Europese aanbesteding voor die opdracht is in 2021 afgerond en de bouw en uitvoering van de monitor gestart. Het doel van de monitor is inzicht krijgen in landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de ambulantisering in de GGZ en – breder – het bieden van passende ondersteuning en zorg aan mensen met psychische

problematiek. Ook moet de monitor handvatten geven om op landelijk niveau het gesprek te voeren over (eventuele) zichtbare verschuivingen en/of hiaten en door op regionaal niveau in te zoomen en ook daar gezamenlijk te komen tot optimalisatie. De eerste resultaten over 2019 worden voor de zomer van 2022 verwacht. Gelet op de effecten van (voor-)genomen beleidsmaatregelen ten aanzien van voorzieningen aan de doelgroep psychisch kwetsbaren zoals openstelling van de Wlz en de doordecentralisatie naar een Beschermd Thuis, die niet los kan worden gezien van het bredere ondersteunings- en zorgaanbod binnen de Wmo is met het Rijk tevens afgesproken om de houdbaarheid van de Wmo in de breedte te onderzoeken.

De motie is daarmee verankerd in lopend beleid en afspraken met het Rijk voor korte en lange(re) termijn.

Abonnementstarief

Moties 3 en 12 over het abonnementstarief vragen om financiële compensatie voor de extra kosten als gevolg van het abonnementstarief. In het regeerakkoord wordt voor dit effect geen financiële compensatie opgenomen. Wel is in het regeerakkoord afgesproken dat er een eerlijker eigen bijdrage regeling voor de Wmo huishoudelijke hulp zal komen. Deze zal met ingang van 2025 van kracht worden. In het regeerakkoord is er rekening gehouden met een opbrengst van 95 miljoen structureel van de nieuwe eigen bijdrage regeling. De bijdrage in het gemeentefonds wordt met 95 miljoen gekort.

De inzet de VNG is ongewijzigd gebleven:

- Wij blijven aandringen op volledige financiële compensatie voor gemeenten voor de aanzuigende werking van het abo tarief in de Wmo. De Voorjaarnota is het eerstvolgende moment om daar opnieuw aandacht voor te vragen, maar ook de publicatie van de monitor abonnementstarief in Q3 waarin naar verwachting (wederom) de aanzuigende werking van het abonnementstarief zal blijken en de implementatie van een eerlijker eigen bijdrage pas op z'n vroegst voor 2025 is aangekondigd.
- Wij willen dat de nieuwe eigen bijdrage regeling ook gaat gelden voor hulpmiddelen en woningaanpassingen omdat de aanzuigende werking van het abo tarief ook daar een rol speelt in de toename van aanvragen en groei van kosten.
- Wij blijven gemeenten ondersteunen die het inkomen van inwoners betrekken bij de afweging of zij in aanmerking komen voor huishoudelijke hulp, teneinde de schaarse middelen te kunnen blijven inzetten voor inwoners die het niet zelf kunnen regelen en betalen. Doel van deze ondersteuning is aandacht blijven vragen voor de tekortschietende Wmo middelen vanuit het rijk en met het rijk overeenstemming te bereiken dat het beleid van één of meer gemeenten een pilot status krijgt, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe eigen bijdrage regeling voor de huishoudelijke hulp.
- Wij onderhandelen met VWS/BZK en Financiën over het doen van een gezamenlijk gedragen houdbaarheidsonderzoek naar de Wmo op de langere termijn (15 tot 20 jaar) . Dit onderzoek moet zo spoedig mogelijk van start

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
	<p>gaan en begeleid worden door een stevige onafhankelijke procesbegeleider. De uitkomsten van dat onderzoek vormen de basis voor gemeenten en het rijk om te komen tot duurzame tot duurzame afspraken over een goede balans tussen de ontwikkeling van Wmo aanvragen, de stijging van kosten en de middelen die we vanuit het rijk voor deze taak krijgen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het teruggeven van Wmo taken is vooralsnog niet aan de orde.
Voorstel:	Alle moties af te doen en de actuele onderdelen van deze moties onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp:	Bezwaarschriften WOZ
Motie en indiener:	Motie Boxmeer e.a.: "Bezwaarschriften WOZ via no-cure-no-pay kosten de gemeenten veel tijd en geld!" (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>Verzoek aan bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "no cure no pay (ncnp)-bureaus" toe te voegen aan lobby-agenda VNG - wetgeving omtrent bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen aan te passen zodat aantrekkelijkheid van het verdienmodel voor de ncnp-bureaus wordt beëindigd en gemeenten verlost worden van een forse, onnodige kostenpost en grote problemen in de uitvoering van de Wet WOZ en belastingheffing.
Verantwoording:	<p>Als vervolg op het rapport van het WODC over deze materie heeft nader onderzoek plaatsgevonden door de Waarderingskamer en in opdracht van de VNG door het COELO (Rijksuniversiteit Groningen). Daaruit blijkt o.a. aan dat particuliere burgers niet beter af zijn door bezwaar in te laten dienen door een no cure - no pay bureau. Daarnaast blijkt dat er geen financiële prikkel is om kwalitatief goede bezwaren in te dienen (en kansrijke gevallen te selecteren), maar dat winstmaximalisatie plaats vindt door voor steeds meer zaken (met steeds lagere succeskans) bezwaar aan te tekenen.</p> <p>De problematiek en deze onderzoeksresultaten zijn bij de betrokken bewindslieden aangekaart, onder andere in het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen. Daarnaast hebben ambtelijke gesprekken plaatsgevonden tussen de VNG en de ministeries van Financiën, BZK en JenV De ministeries hebben ook Ronde Tafelgesprekken gefaciliteerd met – naast de VNG -de branchevereniging van no cure no pay bureaus, de Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen, de rechterlijke macht, de Waarderingskamer, de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, de Unie van Waterschappen en de Belastingdienst.</p>

Onderwerp:	Bezwaarschriften WOZ
Verantwoording:	<p>De verwachting is dat de betrokken ministeries in de maand juni de resultaten met de Tweede Kamer zullen delen. Daarbij zal ook worden aangegeven dat – naast een aantal andere zaken - op korte wijziging van de regelgeving – wordt voorbereid: met name het Besluit proceskostenvergoeding bestuursrecht.</p> <p>De VNG heeft op basis van de rapportages, en met inbreng van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen, concrete voorstellen voor deze wijziging gedaan, die enerzijds recht doen aan het belang van rechtsbescherming, maar anderzijds de geschetste perverse prikkels wegneemt en het op bovenmatige “kostenvergoeding” verdienmodel aanpakt. Bij implementatie van deze voorstellen is de motie uitgevoerd.</p> <p>Overigens blijven we in gesprek met de Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB). Dat is de branchevereniging van de no cure no pay bureaus, die als lobbyorganisatie richting landelijke politiek opereert. Wellicht blijkt het in de toekomst mogelijk om met de bij de branchevereniging aangesloten bedrijven standaardafspraken te maken.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Sociaal domein

Onderwerp:	Kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid
Motie en indiener:	Motie “Doorbraak forceren voor het bevorderen van kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid in onze gemeenten” van Hengelo (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>Verzoekt het bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de oproep voor een langjarige integrale landelijke aanpak met een passend structureel financieel arrangement om echt een doorbraak te kunnen forceren te ondersteunen, zodat kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid bevordert wordt in alle grote, middelgrote en kleine gemeenten die te maken hebben met deze problematiek • daartoe in overleg te gaan met gemeenten en BZK om te komen tot een passend programma waarin de criteria geobjectiveerd worden waarmee recht wordt gedaan aan het feit dat bovengenoemde problematiek in veel gemeenten om aanvullende ondersteuning vanuit het rijk vraagt • daarmee uit te spreken dat het recht op kansengelijkheid van een gezin of een jongere in iedere gemeente evenveel waard is.
Toelichting	<p>Op de ALV van juni 2021 is de motie Hengelo aangekomen om kwetsbare wijken landelijk aan te pakken. Al eerder (zomer 2020) hebben de burgemeesters in de manifestgebieden gepleit voor een gebiedsgerichte aanpak en passende financiering en regelgeving daarvoor. In het nieuwe kabinet is minister De Jonge verantwoordelijke hiervoor en overlegt met 15 gemeenten over de aanpak in 16 kwetsbare wijken in het kader van het programma leefbaarheid en veiligheid. In het coalitieakkoord wordt het belang van een gebiedsgerichte aanpak onderschreven, maar is er geen rechtstreeks geld uitgetrokken voor een gebiedsgerichte aanpak in de kwetsbare wijken/gebieden. (Extra) financiering van een gebiedsgerichte aanpak in kwetsbare gebieden moet dus komen uit de rijksbegroting 2022 e.v. en andere kabinetsfinanciering zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de rijke schooldag voor de meest kwetsbare scholen en kinderen (OCW) • volkshuisvestingsaanpak/aanpak aandachtsgroepen (BZK) • armoede en schuldenaanpak (SZW) • preventie aanpak ondermijning en jeugdcriminaliteit, via de claims vanuit Pact voor de Rechtsstaat en Preventie met Gezag van het Strategisch Beraad Ondermijning (SBO) (V&J) • regiomiddelen

Verantwoording:

Inzet VNG

De VNG heeft overleg gevoerd met BZK over de objectieve criteria en een te ontwikkelen programma Leefbaarheid en Veiligheid. De VNG heeft erop aangedrongen om naast de objectieve criteria voor leefbaarheid- en veiligheidsvraagstukken ook sociaaleconomische criteria te gebruiken. Daarbij hebben we vooral gewezen op de recent verschenen data over de sociaal economische status/welvaart, opleidingsniveau en arbeidsmarktaandeel. We hebben BZK gevraagd op basis van deze data (en mogelijk andere relevante data) tot een nieuwe lijst met aandachtsgebieden te komen die een rol krijgt bij de prioritering. BZK heeft toegezegd met een hernieuwd voorstel te komen.

In het programma Leefbaarheid en Veiligheid staan twee sporen centraal. Het eerste spoor betreft een verkenning en - waar nodig en mogelijk - benutting van integrale ontwikkelingsmogelijkheden in grotere (stedelijke) vernieuwingsgebieden. Deelname aan dit eerste spoor betekent voor de deelnemende gemeenten ook

- Cofinanciering,
- Onafhankelijk programmabureau,
- Bereidheid om de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) toe te passen
- Burgemeester als onafhankelijk voorzitter
- Commitment voor 20 jaar
- Instemming raad
- Herstructurering indien nodig.

Het tweede spoor betreft een verkenning en toepassing van gebiedsgerichte handelingsperspectieven. Daarbij wordt de aandacht nadrukkelijk niet beperkt tot de in spoor 1 centraal gestelde stedelijke vernieuwingsgebieden.

Dit wordt uitgewerkt in de kabinetsbrief over het programma leefbaarheid en veiligheid. De VNG is hierbij betrokken. Naast de betere uitlegbaarheid van de keuze voor de gebieden (zie hierboven) dringt de VNG aan op:

- Grotere inzet op de doorvertaling van geleerde lessen naar alle gemeenten;
- Versnelde doorontwikkeling en in procedure brengen van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbzgp). Deze wet is potentieel een krachtig instrument voor een gebiedsgerichte aanpak;
- Verdeling van budgetten uit ter beschikking staande financiële middelen niet sec op de 16 te richten, maar naar die gemeenten/gebieden/buurtten waar de desbetreffende problematiek bovengemiddeld groot/het grootst is (zie hierboven). De grotere uitlegbaarheid hiervan zal het draagvlak voor de aanpak vergroten.

Inmiddels is - mede op instigatie van de VNG- afgesproken dat financiële middelen vanuit het Volkshuisvestingsfonds (VHF) en de Woningbouwimpuls (Wb) in principe voor alle gemeenten beschikbaar zijn. Over de vormgeving van

Onderwerp: Kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid	
	<p>het VHF en de Wbi zijn gemeenten en VNG betrokken. Nog voor de zomer van 2022 wordt een internetconsultatie gehouden.</p> <p>Geleerde lessen uit de gebiedsaanpak kunnen in de toekomst ook worden gedeeld via het SBSB en/of samenwerkingsplatform sociaal domein.</p> <p>De VNG streeft ook naar een herkenbare vertegenwoordiging vanuit het programma leefbaarheid en veiligheid in de VNG governance. Dit wordt meegenomen bij de inrichting van de nieuwe commissies. BZK onderzoekt de mogelijkheid voor een herkenbare vertegenwoordiging van de VNG in de governance van het programma.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Onderwijshuisvesting/ventilatie schoolgebouwen	
Motie en indiener:	Motie "Onderwijshuisvesting/ventilatie schoolgebouwen" van Kerkrade (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>Roept bestuur op om:</p> <p>-Met hoge prioriteit met kabinet en parlement in gesprek te gaan over financiële maatregelen passend bij de gestelde subsidievoorwaarden en brede klimaatdoelen, zodat gemeenten in overleg met het onderwijs op verantwoorde manier uitvoering kunnen geven aan stappen voor frissere en duurzamere schoolgebouwen.</p>
Verantwoording:	<p>De VNG heeft samen met de sectorraden afspraken met de minister gemaakt over de aanpak van ventilatie in scholen, waarvoor een regeling voor maatwerkoplossingen wordt uitgewerkt. Tevens is afgesproken snel verder te spreken over de aanpak van de verouderde voorraad schoolgebouwen. Over het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) 'Een vak apart. Een toekomstbestendig onderwijshuisvestingstelsel' organiseert de vaste Kamercommissie voor OCW een technische briefing en een rondetafelgesprek. De VNG zal de noodzakelijk voor extra middelen vanuit het rijk benadrukken. In aanloop naar de behandeling van het IBO zijn er de nodige contacten met de Kamerfracties.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Onderwijshuisvesting	
Motie en indiener:	Motie Noordoostpolder "Bekostiging onderwijshuisvesting" (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<ul style="list-style-type: none"> - Hoge prioriteit te geven aan de lobby voor de benodigde financiële middelen om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen, verbetering van het binnenmilieu en verduurzaming van onderwijsgebouwen. - Hiertoe in gesprek te gaan met kabinet en parlement met als inzet een toezegging voor het beschikbaar stellen van deze financiële middelen. - Er voor te waken dat deze noodzakelijke extra financiering niet ten koste gaat van andere onderdelen van de algemene uitkering.
Verantwoording:	Verantwoording is gelijk aan die op de hiervoor behandelde motie "Onderwijshuisvesting/ventilatie schoolgebouwen" van Kerkrade
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Inburgering	
Motie en indiener:	Motie Almere e.a. over het nieuwe inburgeringstelsel (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>De VNG wordt gevraagd om zich in te zetten voor een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringstelsel. Enerzijds door te blijven aandringen op een onafhankelijk kostenonderzoek onder gezamenlijk opdrachtgeverschap naar de financiële gevolgen van het nieuwe stelsel. De motie noemt hierbij expliciet commitment vanuit het Rijk aan de uitkomsten van het onderzoek.</p> <p>Anderzijds door ervoor te zorgen dat het Rijk de gesignaleerde knelpunten bij het uitvoeren van de regierol serieus oppakt.</p>
Verantwoording:	De wet Inburgering is in werking getreden. Er zijn afspraken over financiën gemaakt. Onderdeel dat in de voorjaarsnota duidelijk moet worden zijn de extra middelen voor de Onderwijsroute (die incidenteel voor dit jaar wel zijn toegekend). Wanneer deze middelen beschikbaar zijn gesteld is voldaan aan de inzet die in motie staat en kan de motie afgedaan worden. Hierbij geldt nog steeds dat VNG op basis van eerdere afspraken terug kan komen op kostenontwikkelingen en zich inzet voor oplossen van knelpunten
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Moties Klimaatakkoord

Onderwerp: Financiering energietransitie gemeenten	
Motie en indiener:	Motie "Financiering Energietransitie in gemeenten" van Soest (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om: Met het rijk toe te werken naar evenwicht in bestuurlijk-financiële verhoudingen om doelen Klimaatakkoord te halen. Daartoe afspraken te maken met rijk en over de voortgang te rapporteren in ALV juni 2022.
Verantwoording:	VNG en het Rijk hebben afspraken gemaakt over de vergoeding van de uitvoeringslasten. Om te komen tot een beter evenwicht in de taken en bevoegdheden zijn in het kader van het bestuursakkoord tussen de verschillende overheden nadere afspraken opgesteld. Zie ook het ALV-voorstel bestuurlijke afspraken klimaat & energie en de bijbehorende bijlagen.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Elektriciteitsnetwerk geschikt maken voor de energietransitie	
Motie en indiener:	Motie Amersfoort "Met prioriteit het elektriciteitsnetwerk geschikt maken voor de energietransitie".
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om: - Problematiek netwerkcongestie onder aandacht te brengen van Tweede Kamer en ministerie EZK - EZK en Financiën te verzoeken om binnen 6 maanden met Tennet plan van aanpak op te stellen en hier met prioriteit uitvoering aan te geven.
Verantwoording:	VNG heeft samen met rijk, netbeheerders en IPO de problematiek verder in kaart gebracht en oplossingen voorgedragen. Een actieplan is mede door de VNG opgesteld en ondertekend en aan de Tweede Kamer aangeboden. Het actieplan is momenteel in uitvoering. Partijen werken daarin samen aan snellere doorlooptijden, betere samenwerking en afstemming, programmering en prioritering. Er is een "groeidocument" over integraal programmeren opgeleverd en er vinden op 3 plaatsen in het land pilots plaats gericht op versnelling. Om het integraal werken aan de netcapaciteit te versterken, wordt een nationaal programma ingericht, momenteel wordt de kwartiermakersfase daarvoor ingericht.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Compenseren netwerkproblematiek energietransitie	
Motie en indiener:	Motie "Compenseren netwerkproblematiek energietransitie" van Ooststellingwerf e.a. (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om rijk aan te dringen op: <ul style="list-style-type: none"> - Verlenging salderingsregeling voor particulieren in probleemgebieden met beperkte netcapaciteit die zonnepanelen op hun dak plaatsen en vanaf 2023 beoogde afbouw op te schorten - Netwerkbedrijven mogelijkheid te geven te investeren in alternatieven - Subsidieregelingen voor lokale projecten in regio's met netwerkproblemen, op moment dat er weer aansluitmogelijkheden beschikbaar zijn, onder nu geldende condities aan te bieden.
Verantwoording:	De beoogde afbouw van de salderingsregeling is naar achteren geschoven. Het verzoek om subsidieregelingen onder huidige condities aan te bieden zodra er weer aansluitmogelijkheden zijn, is onder de aandacht gebracht van het rijk.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Uitvoeringskosten gemeenten Klimaatakkoord	
Motie en indiener:	Motie "Uitvoeringskosten gemeenten Klimaatakkoord" van Eindhoven en Groningen (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Roept het bestuur op in gesprek te gaan met rijk over: <ul style="list-style-type: none"> - Verhouding van verhoogde doelstelling en ambitie voor CO2-reductie in 2030 in coalitieakkoord t.o.v. ROB-advies en onderzoek naar uitvoeringskosten voor Klimaatakkoord van gemeenten - Verdeling uitvoeringsmiddelen onder decentrale overheden en planbureaus en vertraagde ingroeipad ten opzichte van ROB-advies - Rol gemeenten in uitvoering Klimaatakkoord.
Verantwoording:	Uitgangspunt voor VNG zijn de afspraken uit het Klimaatakkoord. Gemeenten hebben zich niet gecommitteerd aan de verhoogde doelstellingen uit het coalitieakkoord. Eventuele aanscherping van de ambities voor gemeenten gaat waar nodig gepaard met aanvullende uitvoeringsmiddelen. Het thema 'uitvoeringsmiddelen' is iedere keer besproken bij ambtelijke en bestuurlijke contacten tussen rijk en VNG. In het bestuursakkoord is dit een belangrijk onderdeel.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Gezamenlijke communicatie Regionale Energiestrategieën	
Motie en indiener:	'Regionale Energiestrategieën: Wind in de zeilen en schouder aan schouder' van Amersfoort (BALV 2019)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Deze motie roept op om: <ul style="list-style-type: none"> - Ervoor te zorgen dat het Rijk zich meer zichtbaar achter de doelen van het klimaatakkoord en de RES schaart. Zodat het duidelijk wordt dat niet alleen lokale bestuurders voor duurzame energie gaan maar dat dit een ambitie is van gemeenten, provincie en rijk om daarmee het gezamenlijke doel te behalen - Erop aandringen dat bewindslieden in media-optredens en bij werkbezoeken de noodzaak tot het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen en windmolens blijven benadrukken.
Verantwoording:	Het thema wordt iedere keer besproken bij ambtelijke en bestuurlijke contacten tussen rijk en VNG. In het bestuursakkoord is dit een belangrijk onderdeel
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Opwekkingssoorten Regionale Energiestrategieën	
Motie en indiener:	'Uitbreiding RES energieopwekkings-soorten' van Buren (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Deze motie roept op om: <ul style="list-style-type: none"> - bij een eerste mogelijkheid tot actualisatie van het Klimaatakkoord bij het Rijk aan te dringen op verbreding van de RES-systematiek in het Nationaal Programma na 2030 met meerdere energie opwekkingsmogelijkheden naast zon en wind, waaronder waterkracht - met spoed met het Rijk in overleg te treden om te zorgen voor, tussen nu en de formele wijziging van de warmtewet, een werkend handelingsperspectief voor gemeenten om de doelstellingen van het klimaatakkoord mogelijk te maken.
Verantwoording:	Een actualisatie van het Klimaatakkoord is nog niet aan de orde. Over het al dan niet verbreden van de RES met andere thema's wordt regelmatig gesproken met de andere RES-partners. Dat is nu bijvoorbeeld ook het geval met groen gas. Daarbij wordt steeds de afweging gemaakt of het passend is bij het RES-proces (of wellicht beter elders), maar ook of en in hoeverre het past bij de capaciteit en prioriteiten bij NPRES (workload). T.a.v. het handelingsperspectief voor gemeenten is grote voortgang geboekt. Bij de gesprekken over de Warmtewet staat het rijk nu open voor de wens van VNG en IPO om ook publieke sturing op sturing op warmtenetten onderdeel te laten zijn van de diverse modellen. Het wetsvoorstel wordt hier op aangepast. Ook is inmiddels een wetsvoorstel "gemeentelijke instrumenten warmtetransitie" in consultatie gebracht: deze wet regelt de gemeentelijke aanwijsbevoegdheid voor aardgasvrije buurten, wijken en dorpen.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Klimaatakkoord financiële randvoorwaarden	
Motie en indiener:	'Financiële randvoorwaarden Klimaatakkoord II' van Assen (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gelet op de inzet van gemeenten op het Klimaatakkoord en de bevindingen van de Raad voor het Openbaar Bestuur over de decentrale uitvoeringslasten, wordt het bestuur opgedragen: o.b.v. het ROB-rapport met het rijk in gesprek te gaan over reële/volledige compensatie van de uitvoeringslasten; het onderwerp mee te nemen in de kabinetsonderhandelingen; de uitkomsten vast te leggen in een bestuurlijk akkoord; aandacht te behouden voor de kosten van andere partijen en de noodzaak van deugdelijke wet- en regelgeving.
Verantwoording:	Het nieuwe kabinet heeft middelen opgenomen voor de uitvoeringslasten t/m 2030. Dit zijn de middelen voor de 49% CO2-reductie doelstelling. Een eventueel hogere ambitie van 55% is hiermee niet gedekt. In de verschillende (ambtelijk & bestuurlijk) gesprekken met het rijk is dit ook uitgedragen. Voor 2022 stelt het rijk via een kasschuif aanvullende middelen beschikbaar. Zie voor meer informatie het ALV-voorstel bestuurlijke afspraken klimaat & energie incl. bijlagen.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Klimaatakkoord en financiële randvoorwaarden	
Motie en indiener:	'Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten' van Zaanstad (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie constateert dat het Klimaatakkoord overeenkomt met gemeentelijke ambities. Wel willen gemeenten gelet op de opstapeling van taken ruimte houden om, afhankelijk van de uitkomsten artikel 2-onderzoek, de afspraken uit het klimaatakkoord als onuitvoerbaar te bestempelen. Het bestuur wordt opgedragen hiertoe: <ul style="list-style-type: none"> • met het Klimaatakkoord in te stemmen waarbij borging van essentiële randvoorwaarden voor gemeenten voorwaardelijk is voor de uitvoering; • naar het Rijk duidelijk te maken dat er na het artikel 2-onderzoek financiële middelen komen om de volledige uitvoeringskosten te dekken;
Inhoud/oproep: (samengevat)	<ul style="list-style-type: none"> • met het Rijk in gesprek te gaan over de uitvoering van het Klimaatakkoord om zowel de financiële als de wettelijke randvoorwaarden voor gemeenten te borgen en dit vast te leggen in interbestuurlijke afspraken; • over voortgang te rapporteren op de ALV van juni 2020; • uiterlijk op de ALV van 2021 over het artikel 2-onderzoek en de voortgang van het Klimaatakkoord te rapporteren.

Onderwerp: Klimaatakkoord en financiële randvoorwaarden	
Verantwoording:	<p>Het artikel-2, ROB, onderzoek is afgerond. Het nieuwe kabinet heeft tot 2030 voorzien in de uitvoeringslasten.</p> <p>Het aangepaste wetsvoorstel Wet Collectieve Warmtevoorzieningen, waarbij het ministerie voor E&K het voornemen heeft een publieke marktordening op te nemen in het wetsvoorstel, zal volgens planning in juli aangeboden worden voor advies aan de Raad van State.</p> <p>Het wetsvoorstel 'gemeentelijke instrumenten warmtetransitie', met daarin opgenomen een aanwijsbevoegdheid voor gemeenten om aardgaslevering door de netbeheerder te beëindigen, is in consultatie.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Klimaatakkoord Warmtewet en -transitie	
Motie en indiener:	'Regie op de Warmtetransitie' van Deventer (ALV 2020/BALV2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motie 2 van BALV 29/11/2019 wordt teruggetrokken 2. De motie 'regie op warmtetransitie' draagt het bestuur op om met het Rijk afspraken te maken om te komen tot een integrale energiewetgeving en de daarbij behorende financiering van dit integrale energiesysteem. Het doel daarvan is om een bijdrage te leveren aan de woonlastenneutraliteit. Daarbij gaat het ook om de regierol van gemeenten te borgen in de wijkaanpak.
Verantwoording:	<p>De decentrale overheden hebben in juli 2021 'geen ja' gezegd tegen het voorstel Wet collectieve warmtevoorziening (hierna: 'wetsvoorstel WCW'). Inmiddels is grote vooruitgang geboekt. Bij de gesprekken over een nieuwe Warmtewet heeft de Minister voor E&K het voornemen in het wetsvoorstel Wet Collectieve Warmtevoorzieningen een publieke marktordening op te nemen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wens van VNG om redenerend vanuit het integrale energiesysteem publieke sturing en borging van de publieke belangen (energierechtvaardigheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, betrouwbaarheid) bij collectieve warmte mogelijk te maken.</p> <p>Ook is inmiddels een wetsvoorstel ""gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (wgiw) in consultatie gebracht: die wet geeft gemeenten de bevoegdheid om aardgasvrije buurten, wijken en dorpen aan te wijzen, als onderdeel van de regierol. In het kader van de wgiw is gesproken over woonlastenneutraliteit. Met rijk is afgesproken om de definitie uit te werken in een handreiking waarin ook wordt beschreven hoe de woonlastenneutraliteit op diverse manieren kan worden bereikt (want het is niet een generieke garantie voor iedereen, maar hangt ook samen met slim programmeren door gemeenten). Die handreiking wordt momenteel opgesteld.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Omgevingswet

Onderwerp:	Bijdrage beheerskosten DSO-LV – uitstel Omgevingswet
Motie en indiener:	Motie “Bijdrage beheerskosten DSO-LV – uitstel Omgevingswet” van Moerdijk (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Roept het bestuur op om: <ul style="list-style-type: none"> • Met de minister in overleg te treden en toelichting te vragen op betaalde bijdragen aan beheerskosten van DSO door gemeenten • De minister te vragen om aanpassing van in beheersovereenkomst opgenomen data voor verhoging van bijdrage • Deze in lijn te brengen met nieuwe inwerkingtredingsdata, alsmede kennis en inzichten van huidige ontwikkelniveau DSO.
Verantwoording:	<p>De VNG heeft de invulling van haar verantwoordelijkheid hier opgeschaald. Er is actieve aandacht voor het vraagstuk van de kostenbeheersing in het OGB (Opdrachtgevend Beraad) – Beheer, en ook in het OGB-Inwerkingtreding. In opdracht van de Koepels is een audit gestart naar de effectiviteit van de kostenbeheersingsmaatregelen bij de DSO-beheer organisatie. De VNG neemt actief deel aan de begeleidingscommissie van deze audit. De onderzoekers hebben een eerste set aanbevelingen gedaan en het tweede deel van het onderzoek wordt op korte termijn afgerond.</p> <p>De beheerbegroting voor 2022 is opgeleverd en valt binnen de meerjarige budgettaire kaders van de interbestuurlijke beheerbijdrage. Voor de begroting van 2023 wordt actief gestuurd op een vlottere procesgang, waarbij in het najaar een sluitende begroting wordt verwacht.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Omgevingswet Budgetneutrale overgang Omgevingswet – actualisatie opvolging

Onderwerp:

Motie en indiener:	<p><u>1. Motie “Betrouwbaarheid datum inwerkingtreding en compensatie kosten uitstel Omgevingswet” van Moerdijk (ALV 2021)</u></p> <p>Oproep aan bestuur om:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Alles in het werk te stellen om te zorgen dat de nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet écht de allerlaatste keer is dat sprake is van uitstel. Daarbij moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:<ol style="list-style-type: none">a. Maak hard en concreet en zorg voor afspraken in overleg met de minister dat de nieuwe datum betrouwbaar is.b. Zorg voor een einde aan de onzekerheid doordat instrumenten, informatie en financiën op orde zijn en dat er helderheid komt over voortslpende vragen en processen en vooruitgeschoven vraagstukken vóór inwerkingtreding van de wet.c. Zorg voor een betrouwbare, werkbare en haalbare datum met een werkbaar en goed functionerend DSO.2. Alles te doen wat in zijn macht ligt om de minister ertoe te bewegen dat de stijgende invoeringskosten voor gemeenten worden gecompenseerd. Wij maken daarbij onderscheid tussen:<ol style="list-style-type: none">a. Compensatie van de invoeringskosten in het jaar 2022, om het vele werk dat in jaar van inwerkingtreding moet worden gedaan voor een verantwoorde start van de wet. De VNG bepaalt een passende hoogte van het bedrag rekening houdend met de resultaten van het KPMG rapport waarin een bedrag van 150 mln wordt genoemd n.a.v. het 1e jaar uitstel.b. Voorlopige compensatie op de vastgestelde financiële evaluatiemomenten gedurende de 10 jaar na inwerkingtreding, te weten in 2022, 2023 en 2027, indien op die momenten uit de berekeningen blijkt dat de 10 jaar terugverdientijd niet gehaald wordt. <p><u>2. Motie “Budgetneutrale overgang Omgevingswet” van Noordoostpolder (ALV 2020)</u></p> <p>De motie vraagt het VNG bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none">- de gemeenten te consulteren over de financiële effecten van de Omgevingswet, bijvoorbeeld in een (bijzondere) algemene ledenvergadering, in 2021 op basis van de kostenraming, en over de daadwerkelijke kosten op de belangrijke momenten in het interbestuurlijke financiële proces tot 2027.- daarbij het uitgangspunt te bevestigen dat de overgang naar de Omgevingswet voor gemeenten op middellange termijn (<10 jaar) budgetneutraal moet kunnen verlopen en een beroep op het Rijk te doen om extra middelen ter beschikking te stellen als blijkt dat deze budgetneutrale overgang voor gemeenten onhaalbaar is
--------------------	---

Verantwoording:	<p><u>Ten aanzien van ‘Betrouwbare datum inwerkingtreden’:</u></p> <p>In het Bestuurlijk Overleg met de minister van BZK van 26 mei 2021 is de inwerkingtredingsdatum verschoven naar 1 juli 2022 onder de afspraak dat het verantwoord is om de Omgevingswet op die datum in te voeren mits tijdig aan een aantal collectieve voorwaarden is voldaan (voldoende oefen/inregeltijd; voldoende werkend stelsel; TAM's beschikbaar; gebruiksvriendelijkheid en dienstverlening aan burgers en ondernemers blijft overeind; voldoende financiële middelen beschikbaar).</p> <p>In het meest recente BO van 8 december 2021 is nogmaals gezamenlijk de steun uitgesproken voor inwerkingtreding per 1-7-2022, met dien verstande dat VNG heeft bepleit dat gemeenten alleen op een verantwoorde manier en met een voldoende werkend stelsel in werking willen treden.</p> <p>De VNG, het IPO, de Unie van Waterschappen hebben in het bestuurlijk overleg van 27 januari 2022 opnieuw met de minister gesproken over de datum van invoering van de Omgevingswet. Hierbij zijn alle signalen en aandachtspunten aan de orde gesteld en kwam naar voren dat er meer tijd nodig is om verder te werken aan de stabiliteit van de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, het DSO-IV. Zodat op basis van een stabiel en functionerend stelsel, goed kan worden geoefend en de nieuwe manier van werken kan worden ingeregeld. Daarbij vonden alle partijen het van groot belang dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven niet in het geding komt en dat gebiedsontwikkeling doorgang kan vinden. Minister Hugo de Jonge (VRO) heeft in goed overleg met de uitvoeringsorganisaties uiteindelijk besloten om de datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vast te stellen op 1 januari 2023.</p> <p>De VNG heeft eerder al aangedrongen op het voorhangen van het Inwerkingtredings-KB. Eind februari jl. heeft de minister het KB voorgehangen. Samen met de bestuurlijke partners heeft de VNG afspraken gemaakt over het versterken van de serviceketen en het inrichten van het calamiteitenmanagement. Hiermee zorgen we voor een verhoogde dijkbewaking zodat we voor, tijdens en na de inwerkingtreding paraat staan om bevoegde gezagen en andere ketenpartners zo goed mogelijk te ondersteunen bij zaken die zich voor kunnen doen.</p> <p>Verder heeft VNG een actieve rol bij het IKT (Indringend Ketentesten). Het IKT test alle relevante ketens in het DSO incl. het aandeel van lokale ICT-leveranciers. Het IKT komt voort uit het eerdere advies van AC ICT. Op deze wijze ziet VNG er op toe, dat er zekerheid komt over een werkbaar en goed functionerend DSO.</p> <p>Tot slot blijft de VNG aandacht vragen voor duidelijkheid over financiële compensatie en terugverdienperiode van de stelselwijziging.</p> <p><u>Ten aanzien van ‘Compensatie / budgetneutrale overgang’:</u></p> <p>Het VNG bestuur heeft de afgelopen tijd de in de moties geadresseerde problematiek bij de Minister en het Ministerie onder de aandacht gebracht. Dat heeft tot de volgende resultaten geleid:</p>
-----------------	--

Omgevingswet Budgetneutrale overgang Omgevingswet – actualisatie opvolging**Onderwerp:**

- De initiële claim voor compensatie van EUR 150 miljoen voor het gemeentelijk domein wordt gehonoreerd. Hierover wordt in de meicirculaire gecommuniceerd en verwacht wordt dat de compensatie in de septembercirculaire wordt geëffectueerd. Deze compensatie is onderdeel van een groter pakket voor de jaren 2022-2025, zoals in de coalitiebegroting is weergegeven.
- Eerder is al de termijn voor bepaling van budgetneutraliteit door de Minister bevestigd op 10 jaar. De komende tijd moet worden ingezet op een nauwkeurige monitoring van de effecten van de stelselwijziging ná inwerkingtreding. De VNG maakt hierover interbestuurlijk afspraken, en houdt uitdrukkelijk de mogelijkheid open om op basis van de monitoruitkomsten, het gesprek te voeren over aanvullende compensatie.

Voorstel:

De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Fysieke leefomgeving

Onderwerp:	Eerlijk speelveld woningbouwfonds
Motie en indiener:	Motie "Eerlijk speelveld woningbouwfonds" De Bilt en Zeist namens M50 (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>Roept bestuur op om zich in te zetten voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rijksfinanciering voor gemeenten 2. Meer ondersteuning rijk bij realiseren woon- en bouwagenda 3. Minder drempels en criteria voor fondsenaanvraag en versterken van bestaande initiatieven, zoals Woondeals 4. Quicksan of duidelijk weegmoment voorafgaand aan fondsenaanvraag 5. Meer flexibiliteit bij aanvragen omvorming winkels en bedrijventerreinen 6. Integrale aanpak wonen en bereikbaarheid waarbij door optimalisering van (h)ov (inclusief stations) efficiënte woningbouw kwalificeert.
Verantwoording:	<p>Gemeenten en de VNG waren onaangenaam verrast door de uitname uit het gemeentefonds van 1,6 mld. ten behoeve van de financiering van de woningbouwimpuls (Wbi) en het Volkshuisvestingsfonds (VHF). Over de financiële positie van gemeenten in de breedte vindt overleg plaats met het kabinet.</p> <p><u>Inzet VNG</u></p> <p>In reactie op het programma Woningbouw van de minister voor VRO heeft de VNG gepleit voor een robuuste ondersteuning van gemeenten. De VNG participeert in de Taskforce Nieuwbouw Woningcorporaties.</p> <p>De VNG is betrokken (samen met diverse gemeenten, groot en klein) bij de ontwikkeling van de Wbi en VHF. Onze inzet is conform deze motie. We pleiten bijvoorbeeld bij de Wbi voor een lagere ondergrens aan het te bouwen aantal woningen (was 500, wij willen 200) en voor een zo eenvoudig mogelijke aanvraagprocedure en inzicht in de vraag of gemeenten een poging kunnen doen om met redelijk succes een aanvraag in te kunnen dienen of niet. Er komt nog voor de zomer 2022 een internetconsultatie over de Wbi en het VHF.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp:	Vergroening woningbouwopgave
Motie en indiener:	Motie "Vergroening woningbouwopgave" van Eindhoven (ALV 13 januari 2022)
Inhoud/oproep: (samengevat)	<p>Constateerend dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bij woningbouwopgave onvoldoende lukt om capaciteit en geld vrij te maken voor een gezonde, groene en natuurinclusieve leefomgeving - Behoeft bestaat aan financiële ondersteuning en aanscherping regels <p>Iedere gemeente hierin zelf stappen kan zetten.</p> <p>Roept bestuur op om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dit actief uit te dragen in gesprekken met rijk, samen ondersteuning te regelen en te onderzoeken hoe instrumentarium kan worden aangepast.

Onderwerp:	Vergroening woningbouwopgave
Verantwoording:	<p>Naar aanleiding van de motie van de ALV op 13 januari zijn gesprekken met ministeries van LNV en BZK voortgezet. Ook zijn gesprekken met een aantal van de koplopergemeenten geïntensiveerd.</p> <p>De uitwerking van de motie wordt al meegenomen in de reguliere VNG-inzet op verschillende onderdelen, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaatadaptatie (en klimaatbestendig bouwen) <ul style="list-style-type: none"> ○ Klimaatbestendig groen is reeds onderdeel van het VNG Position paper klimaatadaptieve gemeenten. We nemen dit nadrukkelijk mee in de uitwerking. ○ De bouwopgave waar we voor staan moet specifiek ook aandacht hebben voor klimaatadaptatie, groen en gezondheid. VNG is over kaders in gesprek met het rijk. ○ Er lopen gesprekken i.h.k.v. klimaatadaptatie en de financiering van groen. Dit doen we samen met andere gemeentelijke netwerken, en de City Deal Openbare Ruimte. ○ De handreiking decentrale regelgeving klimaatbestendig bouwen en inrichten wordt geactualiseerd, waaronder ook met een hoofdstuk groen/natuurinclusief. • Woningbouwopgave <ul style="list-style-type: none"> ○ Bepalen van bestedingsmogelijkheid Wbi aan kosten voor openbare ruimte en groen. ○ Gesprekken over mogelijkheden om te sturen op ontwikkelaars, bijv. via regels in het Bouwbesluit en straks het BBL. • Gezonde leefomgeving <ul style="list-style-type: none"> ○ We hebben een VNG-position paper gezonde leefomgeving gepubliceerd, waarin specifiek aandacht is voor de rol en het belang van groen. ○ Als uitwerking van het position paper kijken we naar instrumenten die gemeenten al hebben voor het werken aan de gezonde leefomgeving. Vanzelfsprekend wordt ook gekeken naar de instrumenten die gemeenten zelf al hebben voor groen in de openbare ruimte. ○ Er is een ambtelijk netwerk gezonde leefomgeving die alle onderwerpen van de gezonde leefomgeving bespreekt. Groen in de openbare ruimte is daar onderdeel van. ○ VNG is nauw betrokken bij de programmaopzet van het VWS-programma groene en gezonde leefomgeving (PGGL), waarin groen op meerdere manieren als positieve invloed op de gezondheid wordt gezien.
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp:	Verpakkingen
Motie en indiener:	Motie "Stop met sturen aan de achterkant" van Hilversum (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De indiener draagt het VNG bestuur op om het uitbreiden van de producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen als uitgangspunt over te nemen en te gebruiken in de gesprekken met het Rijk, zodat dit wordt opgenomen in nieuw Rijksbeleid.
Verantwoording:	<p>Het uitbreiden van producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen is en wordt vanaf nu blijvend als standpunt meegenomen in de gesprekken met het Rijk.</p> <p>Daarnaast heeft de VNG opdracht verstrekt aan CE Delft, om te onderzoeken welke rol gemeenten in dit kader kunnen spelen en hoe het Rijk maatregelen zou kunnen treffen die voor gemeenten leiden tot een meer toekomstbestendig, circulair, beheersbaar en betaalbaar afvalinzamelsysteem. De verwachting is dat het onderzoeksrapport komende zomer wordt afgerond en in augustus 2022 wordt gepubliceerd.</p> <p>Tot slot wordt via lobby actief ingezet op het landelijk onder de aandacht brengen van het probleem en een dekkende producentenverantwoordelijkheid aan te dragen als instrument voor het realiseren van een toekomstbestendig en betaalbaar afvalbeheersysteem.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp:	Verpakkingen
Motie en indiener:	Motie Wierden en Lossen: motie "Voorkomen massale afkeur van verpakkingsmateriaal" (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om op basis van een aantal uitgangspunten (zie volledige motie) in de gesprekken met het Rijk en andere partijen inzake inzameling en verwerking van afval om de verwerking zo circulair mogelijk te laten verlopen.
Verantwoording:	<p>Voor de acceptatie (en daarmee het kunnen ontvangen van de geldende kostenvergoeding) van door gemeenten ingezameld huishoudelijk PMD-afval, is een beoordelingsprotocol vastgesteld. Dit protocol maakte onderdeel uit van de door de ALV vastgestelde Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029 en is leidend voor alle gemeenten die PMD-afval aan de bron (bij huishoudens) inzamelen.</p> <p>Naar aanleiding van de ontstane situatie van massale afkeur (en het daarmee niet kunnen ontvangen van een kostenvergoeding) in de Twentse gemeenten én een oplopende discussie over de kostenvergoeding voor 2022, heeft de VNG de gesprekken met het Afvalfonds Verpakkingen geïntensiveerd. In deze gesprekken staat naast het bijstellen van de kostenvergoeding, onder meer het verbeteren en objectiveren van het beoordelingsprotocol centraal.</p> <p>Het heeft geleid tot de start van een optimaliseringstraject en duidelijkere afspraken over de beoordeling van PMD. Verder is afgesproken de geldende afspraken in de Ketenovereenkomst op onderdelen te evalueren en eventueel te actualiseren vanaf 2023.</p>

Onderwerp: Verpakkingen	
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.

Onderwerp: Nationale parken	
Motie en indiener:	Motie Utrechtse Heuvelrug “Structurele afspraken Nationale Parken” (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie roept het VNG-bestuur op om met de minister van LNV, het IPO en maatschappelijke partners in overleg te treden met als doel structurele afspraken te maken over de aanpak en de financiering voor de lange termijn van de instandhouding en doorontwikkeling van de Nationale Parken.
Verantwoording:	<p>De transitie van Nationale Parken is nog volop gaande, terwijl eind 2022 het huidige programma afloopt. Gezien de evaluatierapporten van Bureau TwynstraGudde over het beleid van de nationale parken, die minister Van der Wal op 11 april jl. aan de Kamer toezond, is het raadzaam de motie in een bredere context op te pakken.</p> <p>Vanuit de VNG zal blijvend inspanning worden geleverd op het brede terrein van groen en natuur, waarbij het vooral gaat over nieuwe vormen daarvan. In aanvulling daarop is ons voorstel om het ministerie van LNV constructief het belang aan te tonen wat gemeenten bijdragen aan nationale parken en wat zij, naast financiële middelen, nodig hebben aan. Hiervoor wordt met enkele gemeenten afstemming gezocht om deze inbreng in gesprek of schriftelijk in te dienen.</p>
Voorstel:	De motie af te doen en de actuele onderdelen van de motie onderdeel uit te laten maken van de reguliere VNG-inzet.